

“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde” br. 5/16

Na osnovu poglavlja IV odjeljak A člana 23. stav (b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 8/98, 10/00 i 5/03), člana 59. stav 3. Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini „Službeni glasnik BiH”, br. 18/03), člana 106. Poslovnika Skupštine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 10/08 i 1/15), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, na 13. redovnoj sjednici, održanoj 25. aprila 2016. godine, **d o n o s i :**

ZAKON O OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Ovim se Zakonom uređuje obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja, osnivanje, rad i prestanak rada osnovne škole, odgojno-obrazovni rad osnovne škole, autonomija škole, prava i obaveze učenika i njihovih roditelja – staratelja, status nastavnika i drugih zaposlenika škole, stručni nadzor, način imenovanja i nadležnosti školskog organa i tijela i druga pitanja u oblasti osnovnog odgoja i obrazovanja.

(2) Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za lica u muškom rodu su neutralni i odnose se na muška i ženska lica.

Član 2.

(Svrha odgoja i obrazovanja)

(1) Svrha osnovnog odgoja i obrazovanja je da kroz optimalni intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, a u skladu s njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese

stvaranju društva zasnovanog na vladavini Zakona i poštivanju ljudskih prava te doprinese njegovom ekonomskom razvoju, koji će osigurati najbolji životni standard za sve građane.

(2) Osnovni odgoj i obrazovanje je sastavni dio odgojno-obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini i osnova za dalji odgoj i obrazovanje.

Član 3.

(Opšti ciljevi obrazovanja)

(1) Opšti ciljevi osnovnog odgoja i obrazovanja proizlaze iz opšteprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, istorijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosansko – podrinjskom kantonu Goražde (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Opšti ciljevi obrazovanja su:

- a) omogućavanje pristupa znanju kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi;
- b) osiguravanje optimalnog razvoja za svako lice uključujući i one s posebnim potrebama, u skladu sa njihovim uzrastom, mogućnostima i mentalnim i fizičkim sposobnostima;
- c) promocija poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i pripreme svakog lica za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona;
- d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznavajući ih i uvažavajući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH i svijetu;
- e) osiguranje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnosti izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, psihofizičke i druge lične osobine;
- f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane;

g) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na međunarodnom, odnosno evropskom nivou koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u evropskom obrazovnom sistemu;

h) podsticanje cjeloživotnog učenja.

(3) Osnovni odgoj i obrazovanje je bitan činilac razvoja društva, stvaralačkih sposobnosti učenika, svestranog razvoja, slobodne i humanizirane ličnosti i opšteg napretka Kantona.

(4) U osnovnim školama je zabranjena bilo koja vrsta diskriminacije ili segregacije učenika ili uposlenika.

Član 4.

(Pravo djeteta na obrazovanje)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uslova i prilika za sve, za početak i nastavak daljeg obrazovanja.

(3) Odgovarajuće obrazovanje podrazumijeva obrazovanje koje u skladu s utvrđenim standardima osigurava djetetu da na najbolji način razvije svoje urođene i potencijalne umne, fizičke i moralne sposobnosti na svim nivoima obrazovanja.

Član 5.

(Principi osnovnog odgoja i obrazovanja)

(1) Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju utvrđuju se principi osnovnog odgoja i obrazovanja učenika, koji se ostvaruju u ustanovama osnovnog odgoja i obrazovanja.

(2) Osnovni odgoj i obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa.

Član 6.

(Obavezni odgoj i obrazovanje)

(1) Osnovni odgoj i obrazovanje je obavezno za svu djecu, a besplatno osnovno obrazovanje osigurava se svoj djeci. Dijete u smislu ovog Zakona je svako lie do navršene osamnaeste godine života. Obavezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. septembra navršava šest godina života i traje bez prekida tokom perioda koji ne može biti kraći od devet školskih godina, osim u slučajevima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Na prijedlog komisije za upis, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljem tekstu: Ministarstvo) može na inicijativu ili uz saglasnost roditelja i uz konsultacije s drugim stručnim i nadležnim institucijama, dozvoliti jednu godinu ranijeg ili odgođenog početka obaveznog obrazovanja, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta. U izuzetnim slučajevima, Ministarstvo može odobriti i dvije godine odgođenog početka obaveznog obrazovanja.

Član 7.

(Poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda i obaveza izvođenja nastave na službenim jezicima Bosne i Hercegovine)

(1) Škola ima odgovornost da, u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala BiH.

(2) Jezici konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine (bosanski, hrvatski i srpski) upotrebljavaće se u svim školama, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

(3) Svi učenici će u školama izučavati pisma koja su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(4) Osnovna škola osigurava kroz cjelokupan odgojno-obrazovni rad zastupljenost obaju pisama (latinice i ćirilice), s tim da u prva četiri razreda učenici savladaju oba pisma.

(5) Svi nastavnici će biti posebno obučeni da predaju razlike između tri zvanična jezika Bosne i Hercegovine, kako je to relevantno za predmete koje predaju.

(6) Jezik i kultura nacionalnih manjina koje žive u BiH poštivaće se i uklapati u školu u skladu sa Zakonom o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina.

Član 8.

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

(1) Kada u osnovnoj školi ima pripadnika nacionalnih manjina, a koji žele pohađati nastavu iz svog maternjeg jezika, za njih se u školi organizuje i izvodi nastava na maternjem jeziku u skladu sa Pedagoškim standardima.

Član 9.

(Pravo na obrazovanje stranih državljana i drugih lica)

(1) Državljeni Bosne i Hercegovine imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Kantona po odredbama ovog Zakona.

(2) Strani državljani i lica bez državljanstva imaju pravo da stiču odgoj i osnovno obrazovanje u školama Kantona, po odredbama ovog Zakona, u skladu sa Konvencijama i ugovorima koje je država Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama.

Član 10.

(Vjerske slobode, tolerancija i kultura dijaloga)

- (1) Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.
- (2) Imajući na umu različitost ubjeđenja kroz vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke samo ako su u skladu s njihovim ubjeđenjem ili ubjeđenjima njihovih roditelja.
- (3) Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike, a škola je obavezna za te učenike organizovati neku drugu nastavnu ili izvannastavnu aktivnost u vremenu trajanja nastave vjeronauke.

II. OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA OSNOVNE ŠKOLE

Član 11.

(Osnivanje škole)

(1) Osnovna škola je ustanova u kojoj se obavlja osnovni odgoj i obrazovanje učenika normalnog psihičkog i tjelesnog razvoja i učenika sa poteškoćama u psihičkom i tjelesnom razvoju, osnovno muzičko obrazovanje, dodatno obrazovanje nadarenih učenika i osnovno obrazovanje odraslih.

(2) Osnovna škola može biti: redovna, specijalna i paralelna (muzička).

(3) Osnovna škola ima svojstvo pravnog lica.

(4) Osnovnu školu može osnovati domaće i strano pravno ili fizičko lice u svim oblicima svojine.

(5) Redovnu osnovnu školu, specijalnu osnovnu školu, paralelnu (muzičku) školu i specijalni zavod u kome se organizuje odgojno-obrazovni rad za određenu kategoriju djece sa smetnjama u psihičkom ili tjelesnom razvoju (u daljem tekstu: osnovna škola) kao javnu ustanovu u državnoj svojini osniva Skupština Kantona, u skladu sa principima i standardima utvrđenim ovim Zakonom, kao i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti obrazovanja.

(6) Osnovna škola se osniva u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom odgoja i osnovnog obrazovanja, koji donosi Skupština Kantona, na prijedlog opštine.

(7) Izuzetno, školu kao javnu ustanovu, može osnovati vjerska zajednica, samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem kada Skupština Kantona ocijeni da za osnivanje osnovne škole postoji javni interes.

(8) Aktom o osnivanju osnovne škole utvrđuje se naziv, djelokrug rada u skladu sa nastavnim planovima i programima koje donosi Ministarstvo, upisno područje, ime i prezime direktora škole u osnivanju, sastav Komisije za izbor prvih nastavnika i druga pitanja od značaja za rad osnovne škole.

(9) Privatnu školu mogu osnovati domaća i strana fizička ili pravna lica u skladu sa principima i standardima utvrđenim ovim Zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim u propisima u oblasti obrazovanja.

(10) Prava i obaveze osnivača i osnovne škole utvrđuju se ugovorom, u skladu sa aktom o osnivanju.

(11) Ako je osnivač škole Skupština Kantona, obaveze iz prethodnog stava ovog člana u ime Skupštine vrši Vlada Kantona.

(12) Privatna škola može početi sa radom po dobivanju saglasnosti resornog ministarstva za primjenu odgovarajućeg plana i programa, kada, u skladu s važećim propisima osigura i druge standarde i uslove koji garantuju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost u skladu sa specifičnostima datih privatnih škola u koje spadaju i vjerske škole.

(13) Samo međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i programe koje u potpunosti ne pokrivaju zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.

(14) Škola se ne može osnovati u svrhu promoviranja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način protivan Zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promovišu.

Član 12.

(Pedagoški standardi i normativi)

(1) Škola na području Kantona osniva se i radi u skladu sa Pedagoškim standardima za osnovni odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: Pedagoški standardi) i Normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za odgoj i osnovno obrazovanje (u daljem tekstu: Normativi).

(2) Osnivač osnovne škole osigurava finansiranje plata nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i drugih zaposlenih, njihovo usavršavanje i obuku, obrazovanje djece sa posebnim potrebama,

eksperimentalne osnovne škole i školska takmičenja, školske udžbenike i priručnike za obavezno osnovno obrazovanje, aktivnosti organizacija, udruženja i ustanova od interesa za osnovno obrazovanje, prevoz učenika koji stanuju na udaljenosti većoj od četiri kilometra od škole, održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila obavljanje obaveznih ljekarskih i sistematskih pregleda učenika.

(3) Pedagoške standarde i normative iz stava (1). ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 13.

(Elaborat)

(1) Prije donošenja akta o osnivanju osnovne škole, osnivač usvaja elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja osnovne škole (u daljem tekstu: elaborat).

(2) Elaborat obavezno sadrži dokaze o potrebi društva za obrazovanjem i odgojem učenika, opšte i posebne uslove propisane Pedagoškim standardima i normativima, te finansijska sredstva za osnivanje i rad škole na području za koje se škola osniva.

Član 14.

(Uslovi za osnivanje škole)

(1) Osnovna škola se može osnovati:

a) ako je osnivač usvojio elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole

b) ako postoji dovoljan broj učenika za formiranje 15 odjeljenja za redovnu osnovnu školu, 9 odjeljenja za specijalnu osnovnu školu i 6 odjeljenja za osnovnu muzičku školu;

c) ako je osiguran odgovarajući nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i programima za osnovni odgoj i obrazovanje;

d) ako su obezbijeđene odgovarajuće školske prostorije, oprema i nastavna sredstva, u skladu sa Normativima;

e) ako su obezbijeđeni uslovi za rad u skladu sa Pedagoškim standardima.

(2) Osnovna škola može se osnovati i sa manjim brojem učenika i odjeljenja od broja utvrđenog u Pedagoškim standardima ukoliko osnivač utvrdi da postoji poseban interes.

Član 15.

(Komisija za pripreme i početak rada škole)

(1) Osnivač je dužan, prilikom osnivanja osnovne škole, da formira komisiju koja će, u skladu sa ovim Zakonom, izvršiti pripreme za početak rada i putem konkursa izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, komisiju iz stava 1. ovoga člana imenuje Ministarstvo.

(3) Bliži propis o radu komisije iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo.

(4) Zahtjev za utvrđivanje uslova za početak rada novoosnovane škole podnosi osnivač najkasnije šest mjeseci prije početka školske godine.

Član 16.

(Registar osnovnih škola)

(1) Osnovna škola se upisuje u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

(2) Bliži propis o postupku utvrđivanja uslova o sadržaju i o načinu vođenja Registra donosi Ministarstvo.

(3) U Registar se može upisati samo osnovna škola koja ispunjava uslove iz člana 14. ovog Zakona.

(4) Osnovna škola upisuje se u Sudski registar i danom upisa stiče status pravnog lica.

(5) Provjeru uslova za upis u Registar osnovne škole vrši komisija koju formira Ministarstvo, a na zahtjev škole.

(6) Osnovna škola može početi sa radom nakon upisa u registre.

(7) Novoosnovana škola počinje sa radom početkom školske godine, ako vanredne okolnosti ne nametnu drugačije rješenje.

(8) Osnovna škola koja je upisana u registre izdaje svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju.

(9) Osnovna škola se briše iz registara kada prestane da ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

Član 17.

(Statusne promjene)

- (1) Osnovna škola može vršiti statusne promjene.
- (2) Statusne promjene škola može vršiti na kraju školske godine.
- (3) Odluku o statusnim promjenama škole donosi osnivač.

Član 18.

(Upisno područje)

- (1) Vlada Kantona, na prijedlog opštinskog vijeća, utvrđuje upisno područje sa kojeg je redovna osnovna škola obavezna da primi školske obveznike.
- (2) Redovna osnovna škola može u svom upisnom području organizovati područne škole sa jednim ili više odjeljenja u skladu sa Pedagoškim standardima.
- (3) Svi učenici u dobi obaveznog pohađanja nastave upisuju se u školu u upisnom području u kojem su nastanjeni, odnosno školu koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) Pohađanje određene škole je obavezno, osim ako učenik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole, kao što je to predviđeno ovim Zakonom.
- (5) Na zahtjev roditelja djeteta, Ministarstvo može, u izuzetnim slučajevima, dijete izuzeti od obaveze pohađanja određene škole iz ovog člana, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se nađe da je to u najboljem interesu djeteta. Prelazak će se izvršiti na osnovu pisanog dokumenta koji se naziva „odobrenje prelaska”, a koji direktor škole u kojoj je dijete registrovano šalje direktoru škole u koju učenik prelazi.
- (6) Resorno Ministarstvo izdaje smjernice za odlučivanje po zahtjevima iz prethodnog stava imajući u vidu da su smjernice u skladu s principima i pravima utvrđenim ovim Zakonom.
- (7) Učenik koji stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.

- (8) Na početku školovanja učenik se registruje kao učenik osnovne škole koju pohađa, u registru koji škola vodi u te svrhe.
- (9) Učeniku osnovne škole koji je pacijent u bolnici i iz istog razloga ne može pohađati školu gdje je registrovan, obrazovanje će biti pruženo u bolnici, odnosno u zdravstvenoj ustanovi. Učenik koji stanuje kod kuće, ali ne može pohađati nastavu zbog teškog oboljenja ili duže bolesti, usluge obrazovanja pružaće škola u koju je dijete upisano, uz odgovarajuću pomoć koju osiguravaju kvalifikovani nastavnici i zaposleni u školi.
- (10) Škola je dužna osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima u skladu s važećom regulativom, osigurati neophodne uslove za ostvarivanje ovih prava, naročito kada se radi o izbjeglicama, raseljenim licima ili povratnicima.
- (11) Odredbe ovog člana ne odnose se na škole u privatnoj svojini.

Član 19. **(Obrazovanje odraslih)**

Vlada Kantona određuje jednu redovnu osnovnu školu svake treće školske godine na području Kantona za osnovno obrazovanje odraslih.

Član 20. **(Javnost rada škole, pečat i natpisna tabla)**

- (1) Rad osnovne škole je javan.
- (2) Osnovna škola kao javna ustanova u državnoj svojini ima svoj pečat, sa grbom Kantona, koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji škola izdaje.
- (3) Oblik, veličina i sadržaj pečata utvrđuju se pravilima škole, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.
- (4) Škola je obavezna na vidnom mjestu pri ulazu u školski objekat istaknuti natpisnu tablu koja sadrži naziv i sjedište škole, a natpisna tabla škole koja ima status javne ustanove, osim naziva i sjedišta, sadrži i grb Kantona.

Član 21. **(Udruživanje poslova)**

Osnovne škole mogu sarađivati i međusobno udruživati neke zajedničke poslove, s tim da svaka osnovna škola zadržava svojstvo pravnog lica.

Član 22.

(Prestanak rada škole)

(1) Osnovna škola prestaje sa radom:

- a) ako ne ispunjava uslove i zadatke radi kojih je osnovana,
- b) ako se pripoji drugoj školi ili spoji sa drugom školom,
- c) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u Sudski registar,
- d) ako ne postoji potreba za njenim radom,
- e) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

(2) Kada Ministarstvo utvrdi da osnovna škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim Zakonom ili Pedagoškim standardima i normativima, određiće rok u kojem osnivač mora otkloniti utvrđene nedostatke.

(3) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Ministarstvo će predložiti osnivaču prestanak rada škole.

(4) Ako osnivač ne donese akt o prestanku rada osnovne škole u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga o prestanku rada škole, Ministarstvo provodi postupak brisanja škole iz Registra.

(5) U slučaju prestanka rada osnovne škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogući nastavak i završavanje započetog odgoja i obrazovanja.

(6) Aktom o prestanku rada škole određiće se rok prestanka rada, koji ne može biti prije završetka školske godine.

(7) Donošenjem rješenja o prestanku rada škole pokreće se postupak brisanja škole iz Sudskog registra.

(8) Prestanak rada osnovne škole objavljuje se u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

(9) Ukoliko je osnivač osnovne škole Skupština Kantona, prava i obaveze osnivača iz stavova 2. 3. i 4. ovoga člana vrši Vlada Kantona.

Član 23.

(Primjena propisa o ustanovama)

Na osnivanje, rad i prestanak rada osnovne škole primjenjuju se opšti propisi o ustanovama, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.

III. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD OSNOVNE ŠKOLE

Član 24.

(Nastavni plan i program)

- I. Odgojno-obrazovni rad je zajednička aktivnost nastavnika i učenika koja se ostvaruje u jedinstvenom procesu odgojno-obrazovnog rada. Odgojno-obrazovni rad se organizuje u skladu sa ciljevima i zadacima odgoja i obrazovanja i omogućava zajedničko i usklađeno djelovanje nastavnika i učenika, čiji se odnosi zasnivaju na uzajamnom povjerenju i poštovanju. Odgojno-obrazovni rad se ostvaruje na osnovu nastavnog plana i programa za osnovne škole (u daljem tekstu: nastavni plan i program).
- II. Nastavni plan je školski dokument kojim se propisuju odgojno-obrazovna područja, odnosno nastavni predmeti koji će se izučavati u osnovnoj školi, redoslijed izučavanja tih predmeta po razredima, sedmični i godišnji fond časova za svaki predmet, a u vezi s tim i struktura školske godine.
- III. Nastavni program je školski dokument kojim se propisuje obim, dubina i redoslijed nastavnih sadržaja u pojedinom nastavnom predmetu.
- IV. Nastavnim planom i programom utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaji, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, izvođenje razredne i predmetne nastave u pojedinim razredima ili drugim oblicima nastave i obezbjeđuje nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u osnovnim školama svih oblika svojine.
- V. Nastavne planove i programe za sve vrste škola donosi Ministarstvo, u skladu sa zajedničkim jezgrom nastavnih planova i programa i objavljuje ih u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.
- VI. Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa:

- a) Obezbjeduje da se u odgojno obrazovnom procesu razvija odnos i osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini,
- b) Garantuje i obezbjeduje kvalitetno obrazovanje i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti za svu djecu,
- c) Obezbjeduje dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim školama,
- d) Obezbjeduje primjenu nastavnih planova i programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose,
- e) Obezbjeduje slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju,
- f) Garantuje ekonomičnost i efikasnost u finansiranju i radu škole.

(7) Izuzetno, nastavni plan i program za predmet vjeronauka donosi Ministarstvo na prijedlog vjerske zajednice.

(8) Sastavni dio nastavnog plana i programa čine i specifični sadržaji, čiji obim ne može biti veći od 30% u odnosu na zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.

(9) Specifične sadržaje utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog školskog odbora, osnivača ili vijeća roditelja, nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva.

(10) Broj, vrsta i trajanje izborne i fakultativne nastave određuje se godišnjim programom rada škole u skladu sa nastavnim planom i programom i resursima kojima škola raspolaže.

Član 25.

(Posebni nastavni planovi i programi)

(1) U redovnoj osnovnoj školi realizuje se nastavni plan i program za učenike normalnog psihičkog i tjelesnog razvoja i posebno dodatni program za nadarene učenike, nastavni plan i program za odrasle, kao i nastavni plan i program za djecu i mlade sa posebnim obrazovnim potrebama.

(2) Obrazovanje odraslih organizuje se za određene predmete te za njihov profesionalni i lični razvoj. Nastavni plan i program za odrasle sadrži ciljeve, zadatke i obrazovni sadržaj, sedmični i godišnji broj sati i druge oblike obrazovnog rada kao i način i oblik izvođenja u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih Bosansko – podrinjskog kantona Goražde.

- (3) Djeca i mladi sa posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualizirani program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradiće se za svakog učenika uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa.
- (4) Zadovoljavanje posebnih obrazovnih potreba odgovornost je redovnog osoblja škole. Škola može dodatno zaposliti nastavnike i asistente za djecu sa posebnim potrebama, da pomognu u ovakvom radu.
- (5) Kategorije, postupak identifikacije, planiranje i način rada, profil, obuka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad sa djecom i mladima s posebnim potrebama i druga pitanja, uređiće se pravilnikom o odgoju i obrazovanju djece s posebnim obrazovnim potrebama u osnovnoj školi. Pravilnik donosi ministar.
- (6) Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama ili specijalnim odgojno-obrazovnim odjeljenjima u redovnim osnovnim školama, u slučajevima kada je nemoguće pružiti obrazovanje u redovnim školama.
- (7) U redovnoj osnovnoj školi može se ostvariti i nastavni plan i program za učenike sa poteškoćama u psihičkom i fizičkom razvoju i nastavni plan i program za nadarene učenike.
- (8) Realizacija nastavnih planova i programa iz prethodnog stava vrši se u posebnim odjeljenjima.
- (9) Broj učenika u posebnim odjeljenjima utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (10) Ministarstvo može, na zahtjev škole, odobriti organizovanje i rad specijalnih odjeljenja, za obrazovanje učenika sa poteškoćama u fizičkom i psihičkom razvoju.
- (11) U specijalnom odjeljenju za obrazovanje učenika sa poteškoćama u fizičkom i psihičkom razvoju realizuju se odgovarajući nastavni planovi i programi.

Član 26.

(Osnovno muzičko obrazovanje)

- (1) U osnovnoj muzičkoj školi se realizuje nastavni plan i program za osnovno muzičko obrazovanje.
- (2) Osnovno muzičko obrazovanje traje šest godina uz prethodno završenu jednu godinu pripremnog razreda.
- (3) Paralelno osnovno obrazovanje počinje nakon završenog drugog razreda osnovne škole.

Član 27.

(Kombinovana odjeljenja i produženi boravak)

- (1) Broj učenika u odjeljenju utvrđuje se Pedagoškim standardima.
- (2) Osnovna škola može organizovati rad kombinovanih odjeljenja razredne nastave od I do I razreda.
- (3) Osnovna škola može organizovati produženi ili cjelodnevni boravak učenika, u skladu s Pedagoškim standardima, po programu koji donosi Ministarstvo.

Član 28.

(Trajanje nastave u toku školske godine)

- (1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. avgusta naredne godine.
- (2) Ministarstvo propisuje školski kalendar za svaku školsku godinu i objavljuje ga najkasnije 30 dana prije početka nastave.
- (3) Nastava u redovnoj i specijalnoj osnovnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 185 radnih dana, odnosno 37 radnih sedmica, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 175 nastavnih dana, odnosno 35 nastavnih sedmica.
- (4) Nastava u završnom razredu škole, iz prethodnog stava ovog člana, traje 175 radnih dana, odnosno 35 radnih sedmica, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 165 nastavnih dana, odnosno 33 nastavne sedmice, dok nastava za učenike prvih razreda

traje 180 radnih dana, odnosno 36 radnih sedmica, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 170 nastavnih dana, odnosno 34 nastavne sedmice.

(5) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanja državnih i vjerskih praznika, dana nastavnika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole, utvrđenih godišnjim planom rada.

Član 29.

(Početak i organizacija nastave, trajanje časa i opterećenje učenika)

(1) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog septembra. Ako je prvi septembar subota ili nedjelja, tada nastava počinje prvog ponedjeljka u septembru.

(2) Osnovna škola organizuje nastavni proces, u pravilu, u petodnevnoj radnoj sedmici.

(3) Nastavni čas u osnovnoj školi traje 45 minuta, a u specijalnoj školi ili odjeljenju 40 minuta.

Broj časova u toku radne sedmice utvrđuje se nastavnim planom i programom, s tim da u toku dana učenici od I do III razreda ne mogu imati više od 4, odnosno 20 časova redovne nastave sedmično, a od IV do VI razreda više od 6 časova redovne nastave dnevno, odnosno 26 časova sedmično, i od VII do završnog razreda više od 6 časova redovne nastave dnevno, odnosno 30 časova sedmično.

Član 30.

(Zimski odmor učenika)

(1) Zimski odmor za učenike osnovne škole traje tri sedmice, proljetni odmor jednu sedmicu, a ljetni odmor od završetka drugog polugodišta do početka nove školske godine.

(2) Zimski odmor koristi se nakon završetka prvog polugodišta.

(3) Ministarstvo može odobriti, zavisno od klimatskih ili drugih uslova, produžetak zimskog odmora, a najduže jednu radnu sedmicu, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih časova predviđen nastavnim planom i programom i realizovani programski sadržaji.

(4) Proljetni odmor koristi se u toku mjeseca aprila.

(5) Osnovna škola će prilikom utvrđivanja rasporeda sati voditi računa o obavljanju neodložnih vjerskih obaveza učenika i nastavnika, što neće dovesti u pitanje odvijanje redovnog nastavnog procesa.

Član 31.

(Prekid rada u toku školske godine)

(1) Odgojno-obrazovni rad se ne smije prekidati u toku polugodišta, odnosno školske godine, izuzev u slučaju elementarnih nepogoda, epidemije i drugih posebno opravdanih razloga, po odluci Ministarstva.

(2) U slučaju prekida nastavnog procesa zbog obustave rada, godišnji fond nastavnih časova, predviđen nastavnim planom i programom, mora biti nadoknađen prije završetka školske godine.

(3) Završetak prvog polugodišta i trajanje zimskog odmora za učenike osnovnih škola na području Kantona je, u pravilu, istovremen i reguliše se kalendarom koji donosi Ministarstvo za svaku školsku godinu.

Član 32.

(Godišnji fond nastavnih časova)

(1) Osnovna škola je dužna da u toku školske godine ostvari nastavni plan i program, odnosno godišnji fond nastavnih časova.

(2) Ako se utvrdi da osnovna škola u okviru predviđenog broja nastavnih sedmica nije ostvarila godišnji fond nastavnih časova, mora produžiti nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih časova.

(3) Škola koja ne ostvari predviđeni godišnji fond nastavnih časova, ne može izdati dokument o završenom razredu, odnosno obrazovanju.

Član 33.

(Godišnji program rada škole)

- (1) Rad škole u toku školske godine utvrđuje se godišnjim programom rada škole (u daljem tekstu: godišnji program), koji sadrži oblike i raspored odgojno obrazovnog rada, obim i sadržaj rada, obaveze nastavnika i stručnih saradnika, usmjeravanje učenika, slobodne aktivnosti učenika, kao i druge aktivnosti.
- (2) Godišnji program rada donosi se na osnovu jedinstvene metodologije koju donosi Pedagoški zavod.
- (3) Godišnji program rada škole utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog direktora, a donosi ga školski odbor. Škola je obavezna dostaviti Ministarstvu i Pedagoškom zavodu godišnji program rada škole najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu.
- (4) Pismenu saglasnost Pedagoškog zavoda svaka škola je dužna da obezbijedi do 10.10. za tekuću školsku godinu.
- (5) Izvještaj o uspjehu u učenju i vladanju škola je dužna dostaviti Ministarstvu i Pedagoškom zavodu na kraju prvog polugodišta, drugog polugodišta i na kraju školske godine, a izvještaj o radu na kraju školske godine.
- (6) Osnovna škola je dužna da u godišnji program ugradi evidenciju o podjeli predmeta i odjeljenja na nastavnike te evidenciju ostalog zaposlenog osoblja u školi.

Član 34.

(Slobodne aktivnosti učenika)

- (1) U osnovnoj školi se organizuju slobodne aktivnosti učenika radi produbljanja i razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti, sticanja pozitivnih navika i vještina.
- (2) Zadaci i programski sadržaj slobodnih aktivnosti utvrđuju se godišnjim programom i pravilima škole, u skladu sa Pedagoškim standardima.

(3) Slobodne aktivnosti učenika ostvaruju se preko društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika, a sve se to ostvaruje na principu dobrovoljnosti učenika osim u prvoj trijadi, gdje su slobodne aktivnosti obavezne.

(4) Škola može organizovati manifestaciju ili aktivnost koja nije utvrđena godišnjim programom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 35.

(Učeničke zadruge)

(1) Učenici škole mogu, u skladu sa Zakonom o učeničkim i studentskim zadrugama, organizovati učeničku zadrugu.

(2) Učenička zadruga se može organizovati sa najmanje 30 učenika osnovne škole.

(3) Sredstva učeničke zadruge i sredstva ostvarena radom učenika ili školskih radionica ne ulaze u ukupan prihod škole i na njih se ne plaća porez, utvrđen kantonalnim i drugim propisima.

Član 36.

(Vijeće učenika)

(1) U osnovnoj školi se obavezno formira vijeće učenika s ciljem ostvarivanja neposredne saradnje sa organima škole, lokalnom zajednicom i nevladinim organizacijama.

(2) Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju vijeće učenika, čija je funkcija da:

a) promoviše interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi,

b) predstavlja stavove učenika nastavničkom vijeću škole,

c) podstiče angažman učenika u radu škole i

d) informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

(3) Svako odjeljenje bira po jednog predstavnika u vijeće učenika škole.

(4) Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se opštim aktima škole.

Član 37.

(Izleti, posjete, ekskurzije, škola u prirodi i logorovanje)

Izleti, posjete, ekskurzije, škola u prirodi, logorovanje, društveno korisni rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni godišnjim programom, organizuju se i izvode u okviru radnih dana, u skladu sa načelima koja utvrđuje Ministarstvo.

Član 38.

(Eksperimentalna škola)

(1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada, Ministarstvo može jednu ili više osnovnih škola proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.

(2) Za eksperimentalnu školu može se odobriti odstupanje od odredaba ovog Zakona u primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika časovima, načinu ocjenjivanja, formiranju odjeljenja i realizaciji nastavnog plana i programa.

(3) Osnivanje i rad eksperimentalnih osnovnih škola i proglašavanje postojećih škola eksperimentalnim bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 39.

(Školski udžbenici)

(1) U nastavnom procesu osnovne škole koriste se školski udžbenici i nastavna sredstva, koje odobrava Ministarstvo.

(2) Školski udžbenik je osnovno nastavno sredstvo koje obuhvata sadržaje iz nastavnog plana i programa za osnovne škole i koje je urađeno na osnovu koncepcije udžbenika.

(3) U školi se pored udžbenika koristi zbirka zadataka, priručnik, radna sveska i druga stručna literatura koja prati udžbenik ili je njegov sastavni dio, izrađena u skladu sa koncepcijom udžbenika.

(4) Za primjenu nastavnog plana i programa moraju se obezbjediti odgovarajući udžbenici.

(5) Zaposlenici u Ministarstvu i Pedagoškom zavodu, zbog sukoba interesa, ne mogu biti autori nastavnih sredstava i udžbenika koji se koriste na području Kantona. Ministarstvo neće odobriti upotrebu nastavnih sredstava u nastavi čiji je autor u sukobu interesa.

Član 40.

(Pravila škole)

(1) Osnovna škola ima pravila i druga akta u skladu sa zakonskim propisima i kolektivnim ugovorom koji usvaja školski odbor uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(2) Osnovni opšti akt škole su pravila škole.

(3) Pravila škole sadrže naročito: naziv, sjedište i pečat škole, podatke o osnivaču, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, organ upravljanja (broj članova, način izbora, nadležnost), organ rukovođenja (izbor, prava i obaveze), organ kontrole (izbor, prava i obaveze), sticanje i raspoređivanje sredstva za rad, obavezne akte škole, način ostvarivanja javnosti rada i druga pitanja značajna za rad škole.

Član 41.

(Etički kodeks)

(1) Etički kodeks definiše način ponašanja, poštivanje opštih i posebnih moralnih i etičkih principa od strane zaposlenika škole pri obavljanju svakodnevnih poslova i izvršavanja obaveza.

(2) Zaposlenik škole potpisuje izjavu iz koje proizilazi da je upoznat sa sadržajem i da će se pridržavati opštih i posebnih obaveza i principa etičkog kodeksa.

(3) Etički kodeks iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 42.
(Kućni red)

- (1) Školski odbor na prijedlog nastavničkog vijeća škole donosi kućni red.
- (2) Kućnim redom obavezno se utvrđuju:
- a) pravila i obaveze ponašanja u osnovnoj školi, unutrašnjem i vanjskom prostoru,
 - b) pravila međusobnih odnosa učenika,
 - c) pravila međusobnih odnosa učenika i zaposlenika škole,
 - d) pravila međusobnih odnosa zaposlenika škole,
 - e) zabrana svih oblika reklamiranja i prodaje proizvoda koji nisu u skladu sa etikom, načelima i ciljevima obrazovno- odgojnog rada,
 - f) pravila sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i nasilja,
 - g) način postupanja prema imovini,
 - h) kodeks oblačenja učenika i zaposlenika i
 - i) druga pitanja bitna za kućni red škole.
- (3) U postupku donošenja kućnog reda obavezno je da isti bude usaglašen sa etičkim kodeksom za zaposlenike škole, koji donosi Ministarstvo.

IV. AUTONOMIJA ŠKOLE

Član 43.
(Autonomija škole)

- (1) Škola uživa odgovarajući stepen autonomije u skladu sa važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra te slobode rada nastavnika.
- (2) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu se mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.
- (3) Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Član 44.

(Zabranjene aktivnosti u školi)

- (1) U školama je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka i korištenje školskog prostora u te svrhe.
- (2) Organiziranje i realiziranje izbornog procesa od strane nadležnog tijela u sklopu opštih i lokalnih izbora je dozvoljeno u prostorijama škole samo u vrijeme kada se u školi ne realizira nastava uz saglasnost Ministarstva.
- (3) Naoružanim licima zabranjen je pristup i boravak u prostorijama škole, bez prethodne saglasnosti direktora škole.

Član 45.

(Sindikata škole)

- (1) U školi se omogućava djelovanje samostalnog sindikata zaposlenika osnovnog obrazovanja BiH, a preko sindikata škole.
- (2) Sindikat škole djeluje u skladu sa sindikalnim potrebama i kolektivnim ugovorom.
- (3) Djelovanje sindikata škole ne može se ograničiti odlukama organa škole.

V. UČENICI

Član 46.

(Upis učenika u školu)

- (1) Upis u redovnu osnovnu školu obavlja se u mjesecu maju na osnovu spiska školskih obveznika, koji školi dostavlja nadležni organ opštine ili zahtjeva roditelja, a na osnovu izvoda iz matične knjige rođenih i dokaza o mjestu prebivališta/boravišta.
- (2) Upis u specijalnu osnovu školu učenika sa težim smetnjama i poteškoćama u razvoju vrši se od mjeseca maja, a završava se do kraja septembra, na osnovu nalaza i mišljenja komisije za ocjenjivanje sposobnosti i razvrstavanja djece sa smetnjama u psihičkom ili tjelesnom razvoju i rješenja o kategorizaciji djeteta, koje donosi služba socijalne zaštite u opštini.
- (3) Upis učenika u osnovnu muzičku školu vrši se na osnovu plana upisa koji donosi Ministarstvo.
- (4) Upis odraslih u osnovnu školu vrši se najkasnije deset dana prije početka nastave za odrasle.
- (5) Osnovna škola je obavezna da, na početku školske godine, upozna učenike, roditelje i staratelje sa njihovim pravima, odnosno dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom i pravilima škole.

Član 47.

(Školska komisija)

- (1) Ocjenu sposobnosti djece pri upisu u redovnu osnovnu školu obavlja školska komisija, a sačinjavaju je psiholog ili pedagog i dva nastavnika razredne nastave te ostali stručni saradnici različitih profila zaposleni u školi.
- (2) Komisiju iz prethodnog stava imenuje nastavničko vijeće škole.
- (3) Ocjenu sposobnosti djece pri upisu u osnovnu školu obavlja školska komisija uz prethodno pribavljeno ljekarsko uvjerenje o psihofizičkoj sposobnosti za pohađanje osnovne škole.

Član 48.

(Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama)

- (1) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama je od prioriternog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.
- (2) Osnovni cilj obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama je da se svim učenicima daju iste mogućnosti učenja i uživanja koristi od obrazovanja i učenja u društvu, na način koji se zasniva na principu najboljeg interesa djeteta.
- (3) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama odvija se u redovnim školama, na osnovu principa integrisanog i inkluzivnog obrazovanja, što znači da svi učenici, uključujući i učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, imaju pravo da budu u redovnom razredu.

Član 49.

(Ljekarski pregledi u redovnoj osnovnoj školi)

- (1) Tokom redovnog školovanja organizuju se sljedeći obavezni ljekarski pregledi:
 - a) u četvrtom razredu pregled funkcije vida i
 - b) u osmom razredu sistematski pregled .
- (2) Obaveze upisa u redovnu osnovnu školu može se privremeno osloboditi školski obveznik normalnog psihofizičkog i tjelesnog razvoja na osnovu zahtjeva roditelja i mišljenja nastavnika razredne nastave i pedagoga-psihologa škole, najduže do navršenih sedam, odnosno osam godina života.
- (3) Troškovi ljekarskih pregleda padaju na teret osnivača.

Član 50.

(Ljekarski pregledi u specijalnoj osnovnoj školi)

(1) U specijalnu osnovnu školu, odnosno specijalno odjeljenje može se izuzetno upisati i školski obveznik sa navršenih deset godina života, na osnovu mišljenja komisije, uz prethodno pribavljeno ljekarsko uvjerenje za pohađanje osnovne škole.

(2) Tokom redovnog školovanja (u specijalnoj osnovnoj školi), organizuju se sljedeći obavezni ljekarski pregledi:

a) sa navršenih deset godina života pregled funkcije vida i

b) sa navršenih četrnaest godina života sistematski pregled.

(3) Troškovi ljekarskih pregleda padaju na teret osnivača.

Član 51.

(Izvještaj o upisu)

(1) Redovna osnovna škola dužna je da obavi upis školskih obveznika normalnog psihičkog i tjelesnog razvoja sa određenog upisnog područja i Ministarstvu podnese izvještaj do 30. juna tekuće godine.

(2) Osnovna škola određena za obrazovanje odraslih podnosi Ministarstvu izvještaj o upisu odraslih najkasnije deset dana nakon početka nastave.

Član 52.

(Promjene u toku školovanja)

(1) Kada u toku školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne u redovnu ili iz redovne u specijalnu osnovnu školu, škola će uputiti učenika u toj školskoj godini komisiji za ocjenjivanje sposobnosti i razvrstavanje djece sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju.

(2) Na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz prethodnog stava ovog člana, učenik se upisuje u odgovarajuću osnovnu školu, o čemu se obavještava Ministarstvo.

Član 53.

(Učenička knjižica)

- (1) Osnovna škola upisanim učenicima na početku obrazovanja izdaje učeničku knjižicu.
- (2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se u toku osnovnog odgoja i obrazovanja dokazuje status učenika osnovne škole.
- (3) Obrazac učeničke knjižice propisuje Ministarstvo.

Član 54.

(Prevodnica)

- (1) Kada dijete promijeni mjesto stanovanja i više ne može jednostavno pohađati školu u kojoj je registrovano, onda škola u upisnom području u kojem dijete tada stanuje upisuje takvo dijete kao učenika.
- (2) Kada učenik prelazi iz jedne škole u drugu, odredbe u vezi sa registrovanjem učenika primjenjuju se i na tu drugu školu.
- (3) Prelazak učenika iz jedne osnovne škole u drugu vrši se na osnovu pisanog akta-prevodnice, koja se dostavlja službenim putem.
- (4) Učenici koji su se školovali u drugom kantonu, Republici Srpskoj ili Distriktu Brčko upisuju se u osnovnu školu u odgovarajući razred i nastavljaju obrazovanje pod istim uslovima kao i učenici u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde.
- (5) Učenici koji završe pojedine razrede osnovne škole u inostranstvu nastavljaju obrazovanje u sljedećem razredu, uz postupak ekvivalencije svjedodžbe koji vrši Ministarstvo.

Član 55.

(Izostanak sa nastave zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga)

- (1) Kada učenik duže vremena, odnosno više od jedne trećine planiranih časova u nastavnoj godini, ne pohađa nastavu zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga te ne bude ocijenjen, može polaganjem ispita nadoknaditi izgubljeno vrijeme i steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.
- (2) Organizacija, način polaganja ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 56.

(Ocjenjivanje učenika)

- (1) Ocjenjivanje u osnovnoj školi je javno, kontinuirano, opisno i brojčano.
- (2) Opisno ocjenjivanje se iskazuje pomoću skale opšteg postignuća. Postignuća učenika na skali su:
 - a) odlična postignuća,
 - b) veoma dobra postignuća,
 - c) dobra postignuća,
 - d) zadovoljavajuća postignuća,
 - e) minimalna postignuća.
- (3) Brojčane ocjene su: odličan (5), vrlodobar (4), dobar (3), dovoljan (2) nedovoljan (1). Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.
- (4) Za učenike od drugog do devetog razreda osnovne škole zaključna brojčana ocjena iz svakog predmeta pojedinačno izvodi se na kraju oba polugodišta.
- (5) Za učenike prvog razreda zaključna opisna ocjena iz svakog predmeta pojedinačno izvodi se na kraju oba polugodišta.
- (6) Ocjena iz određenog predmeta isključivo se tiče obrazovnog dijela, dok se za odgojni dio poduzimaju odgojno-disciplinske mjere.

(7) Napredovanje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 57.

(Opšti uspjeh učenika)

(1) Opšti uspjeh učenika i rezultati napredovanja učenika iz nastavnih predmeta svode se na kraju svakog polugodišta, a za učenike upućene na popravni ispit i poslije obavljenog ispita.

(2) Opšti uspjeh učenika od drugog do devetog razreda utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz predmeta, dok se za učenike prvog razreda rezultati napredovanja izvode pojedinačno po predmetima bez utvrđivanja opšteg uspjeha.

(3) Zaključnu ocjenu u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave na osnovu prijedloga nastavnika koji predaju u tom razredu.

(4) Zaključne ocjene u predmetnoj nastavi utvrđuje odjeljensko vijeće, a na prijedlog predmetnog nastavnika.

(5) Prijedlog ocjene predmetnog nastavnika iz stava 4. ovog člana, u pravilu, treba potvrditi.

(6) Zaključnu ocjenu u muzičkoj školi iz glavnog predmeta - instrumenta, na kraju I i II polugodišta utvrđuje komisija koju formira nastavničko vijeće.

(7) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopštava predmetni nastavnik.

(8) Nastavničko vijeće osnovne škole na kraju polugodišta i na kraju školske godine analizira rad i rezultate rada odjeljenja, odjeljenskih vijeća, nastavnika i škole u cjelini.

Član 58.

(Način utvrđivanja opšteg uspjeha učenika)

(1) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.

(2) Učenik je postigao opšti uspjeh:

- a) odličan (5) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
- b) vrlo dobar (4) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50;
- c) dobar (3) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50;
- d) dovoljan (2) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,00.

(3) Učeniku koji ima iz jednog ili više nastavnih predmeta zaključenu ocjenu nedovoljan (1) utvrđuje se opšti uspjeh nedovoljan (1).

(4) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se aritmetičkom sredinom iz svih nastavnih predmeta zaokružen na dvije decimale.

(5) Na osnovu opšteg uspjeha utvrđuje se opšti uspjeh učenika u odjeljenju, razredu i školi zaokružen na dvije decimale.

(6) Učenik generacije proglašava se u skladu sa kriterijima definisanim u pravilniku o izboru učenika generacije koji donosi Ministarstvo.

Član 59.

(Nadoknađivanje zaostataka u učenju)

(1) Ukoliko učenik ne uspijeva zadovoljiti minimalne standarde, škola je dužna sačiniti individualni program nadoknađivanja zaostataka u učenju, kako bi učenik ostvario definisani minimum.

(2) Učenici I razreda, bez obzira na ostvareni nivo postignuća, odnosno učenici II, III i IV koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevode se u naredni razred.

(3) Učenik iz prethodnog stava koji po treći put stekne uslov za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.

(4) Roditelji, odnosno staratelji učenika iz stava 2. ovog člana mogu zahtijevati da njihovo dijete ponavlja razred bez obzira na sticanje uslova za prevođenje u naredni razred. Konačnu odluku o ponavljanju razreda donosi nastavničko vijeće škole.

(5) Učenik V, VI, VII, VIII i IX razreda koji na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku.

(6) Učenik V, VI, VII, VIII i IX razreda koji na kraju nastavne godine ima više od dvije ocjene nedovoljan (1) ponavlja razred.

(7) Učenik koji ne zadovolji na popravnom ispitu ponavlja razred.

(8) Učenik IX razreda koji na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) može biti izuzet od odredbe iz stava 5. ovog člana i po vlastitom izboru popravni ispit polagati u junskom ili avgustovskom ispitnom roku.

(9) Učeniku iz prethodnog stava koji se prijavi da popravni ispit polaže u junskom ispitnom

roku škola je dužna organizirati polaganje popravnog ispita. U slučaju da na ovom popravnom ispitu učenik dobije ocjenu nedovoljan (1), upućuje se da ponovi razred.

(10) Učenik koji je upućen da ponovi određene razrede može zadržati status redovnog učenika u redovnoj osnovnoj školi do navršene 18. godine života (u specijalnoj osnovnoj školi, odnosno specijalnom odjeljenju do navršene 21. godine života), a u slučaju nemarnog odnosa prema učenju i neprimjerenog ponašanja može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status redovnog učenika škole s navršenih 15 godina života, a u specijalnoj osnovnoj školi kada navršši 19 godina života.

(11) Organizovanje i način polaganja popravnih ispita bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 60.

(Žalba)

(1) Roditelj, odnosno staratelj učenika ima pravo žalbe na utvrđenu ocjenu ili opšti uspjeh na kraju drugog polugodišta, odnosno na kraju školske godine.

(2) Žalba se podnosi u pisanoj formi nastavničkom vijeću škole u roku od tri dana od dana saopštavanja uspjeha učenika.

(3) Nastavničko vijeće u roku od tri dana od dana prijema žalbe odlučuje o žalbi iz prethodnog stava.

(4) Ako nastavničko vijeće usvoji žalbu, imenovaće komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana.

(5) Ocjena komisije je konačna.

(6) Žalbom se može tražiti izuzeće predmetnog nastavnika u radu komisije.

Član 61.

(Vladanje učenika)

(1) U osnovnoj školi se ocjenjuje i vladanje učenika.

(2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.

(3) Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave, a u predmetnoj nastavi odjeljensko vijeće na prijedlog razrednika.

Član 62.

(Završetak dva razreda u toku jedne školske godine)

(1) Učenik koji pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh sa prosječnom ocjenom 5,00 i ima primjerno vladanje može na zahtjev roditelja ili staratelja jedanput u toku školovanja završiti dva razreda, pod uslovom i na način utvrđen pravilima škole.

(2) Odluku o zahtjevu iz stava 1. ovog člana donosi nastavničko vijeće osnovne škole.

Član 63.

(Učenici za izuzetnim sposobnostima)

(1) Škola će, u skladu sa pravilima škole, učenicima koji su od strane Ministarstva proglašeni kvalitetnim ili vrhunskim sportistima, te nadarenim učenicima, za pojedine nastavne oblasti koji su stekli pravo učešća na kantonalnim, federalnim, državnim ili međunarodnim takmičenjima, odobriti odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima.

(2) Učenicima iz stava (1) ovog člana škola će omogućiti da putem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine završe odgovarajući razred.

Član 64.

(Svjedočanstvo i uvjerenje)

(1) O završenom osnovnom obrazovanju po odgovarajućem nastavnom planu i programu osnovne škole učeniku se izdaje svjedočanstvo.

(2) Uz svjedočanstvo, škola izdaje uvjerenje o završenom VI, VII, i VIII razredu, kao i list profesionalne orijentacije.

(3) Škola učeniku sa posebnim obrazovnim potrebama, uz uvjerenja i svjedočanstva, izdaje i pisani izvještaj koji opisuje postignute rezultate u odnosu na ciljeve iz plana.

Član 65.

(Diplome za postignute rezultate)

(1) Učeniku koji u toku osnovnog odgoja i obrazovanja postigne odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i ima primjerno vladanje, izdaje se, pored svjedočanstva o završenom osnovnom obrazovanju, u znak priznanja i posebna diploma o postignutim rezultatima.

(2) Obrazac posebne diplome iz prethodnog stava donosi Ministarstvo.

Član 66.

(Pohvale i nagrade)

Radi podsticanja na što kvalitetnijeg uspjeha, učeniku koji postiže naročite rezultate u odgojno-obrazovnom procesu i drugim aktivnostima u osnovnoj školi mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade, pod uslovima i na način utvrđen pravilima osnovne škole.

Član 67.

(Odgojno-disciplinske mjere)

(1) Učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, slobodnim aktivnostima, školskoj imovini, kao i neopravdanom izostajanju sa nastave mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere.

(2) Odgojno-disciplinske mjere su:

- a) ukor razrednika,
- b) ukor odjeljenskog vijeća,
- c) ukor direktora,
- d) ukor nastavničkog vijeća,
- e) premještaj u drugo odjeljenje iste škole,
- f) premještaj u drugu najbližu osnovnu školu na području kantona (ova mjera se može izreći samo za učenike od vi do iX razreda).

(3) Izrečena odgojno-disciplinska mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja. Odgojno-disciplinska mjera važi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti.

(4) Odgojno disciplinske mjere izriču se postupno, osim u slučajevima teže povrede učeničkih dužnosti.

(5) U slučaju disciplinske mjere koja bi mogla imati značajnog uticaja na školovanje djeteta, roditelji ili staratelji učenika mogu podnijeti pismenu žalbu školskom odboru u roku od 7 dana od dana izricanja mjere.

(6) Ako roditelj ili staratelj podnese žalbu u skladu sa ovim članom, izvršenje disciplinske mjere odgađa se do odluke po žalbi.

(7) U odlučivanju po žalbi školski odbor u roku od 8 dana, može:

a) potvrditi odluku

b) preinačiti odluku i eventualno primijeniti drugu disciplinsku mjeru.

(8) Škola provodi odluku školskog odbora u skladu sa prethodnim stavom.

(9) Ukoliko roditelji ili staratelji učenika nisu zadovoljni odlukom školskog odbora, mogu uputiti žalbu Ministarstvu i odluka Ministarstva je konačna.

(10) Bliže odredbe o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, dužini izrečene odgojno-disciplinske mjere, njenom ublažavanju i ukidanju i posljedičnom odnosu na ocjenu iz vladanja učenika i naknadu počinjene materijalne štete utvrđuje se pravilima škole.

Član 68.

(Evidencija i dokumentacija)

(1) Osnovna škola vodi evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: matičnu knjigu, odjeljske knjige, registre i sl.

(2) Podaci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.

(3) Svjedočanstva i diplome o završenom obrazovanju, stečene po važećem nastavnom planu i programu i izdate od verifikovanih obrazovnih ustanova, imaju jednak status na cijeloj teritoriji BiH.

(4) Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu, koje nije okončano dodjelom svjedočanstava ili diplome, priznaje se bez uslovljavanja za dalji nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na cijeloj teritoriji BiH.

(5) Učenik koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru osnovnog obrazovanja, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za dalji nastavak obrazovanja na cijeloj teritoriji BiH u skladu s nastavnim planom i programom i drugim uslovima utvrđenim važećim propisima.

(6) Sadržaj svjedočanstva, uvjerenja, učeničke knjižice, lista profesionalne orijentacije i način vođenja dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi bliže se uređuju propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 69.

(Javne isprave)

Škola izdaje javne isprave na osnovu podataka iz službene evidencije i odgovorna je za vjerodostojnost podataka sadržanih u izdatoj javnoj ispravi.

VI. PRAVA I OBAVEZE RODITELJA/STARATELJA

Član 70.

(Prava i obaveze roditelja/staratelja)

- (1) Roditelji/staratelji (u daljem tekstu: roditelji) imaju pravo i obavezu starati se o odgoju i obrazovanju svoje djece.
- (2) Roditelji imaju pravo odabrati da svoju djecu obrazuju u javnoj ili privatnoj školi.
- (3) Ukoliko roditelji upisuju dijete u javnu školu, obavezni su da poštuju upisno područje.
- (4) Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, osiguravaju jednake mogućnosti za upis svim kandidatima.
- (5) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.
- (6) Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promovira predrasuda na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom Zakonu.
- (7) Roditelji su obavezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja. U slučaju nemara i neodgovornog odnosa prema ovoj obavezi, roditelji podliježu sankcijama u skladu sa Zakonom.
- (8) Pravo i obaveza roditelja je redovno informisanje, konsultovanje i praćenje obrazovnog napretka svoje djece.

(9) Roditelji imaju pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima na svim nivoima odlučivanja, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcionisanju obrazovnog sistema uopšte.

(10) Za upis školskih obveznika, redovno pohađanje nastave i uredno izvršavanje obaveza učenika prema školi odgovorni su roditelji, odnosno staratelji učenika.

Član 71.

(Vijeće roditelja/staratelja)

(1) Roditelji/staratelji učenika imaju pravo, a škola obavezu, pomoći roditeljima u osnivanju i radu vijeća roditelja.

(2) Roditelji/staratelji učenika iz svakog odjeljenja biraju po jednog prestavnika u vijeće roditelja.

(3) Vijeće roditelja se osniva za svaku školsku godinu.

(4) Vijeće roditelja promoviše interese škole u zajednici u kojoj se škola nalazi; predstavlja stavove roditelja učenika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresovanoj strani; podržava aktivno učešće roditelja i zajednice u radu škole; predlaže članove školskog odbora iz reda roditelja učenika; obavještava školski odbor i druge zainteresovane strane o stavovima vijeća roditelja kad god to smatra neophodnim, ili po zahtjevu školskog odbora ili druge zainteresovane strane, izjašnjava se o svim pitanjima vezanim za rad i rukovođenje školom; učestvuje u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promovišu obrazovni rad u školi; razvija komunikaciju i odnose između učenika, nastavnika, roditelja i lokalne zajednice.

(5) Sastav vijeća roditelja, u najvećoj mjeri, odražava nacionalnu i spolnu strukturu roditelja/staratelja učenika.

(6) Bliži propis o proceduri osnivanja i načinu rada vijeća roditelja donosi Ministarstvo.

VII. NASTAVNICI I STRUČNI SARADNICI

Član 72.

(Poslovi nastavnika)

(1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici i stručni saradnici.

(2) Nastavnik obavlja sljedeće poslove:

a) ostvaruje ciljeve i zadatke osnovnog odgoja i obrazovanja utvrđene ovim Zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima,

b) planira i realizuje nastavni plan i program u okviru 40-satne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole;

c) prati i vrednuje uspjeh i vladanje učenika,

d) vodi pedagošku evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnom radu i učenicima,

e) saraduje sa stručnom službom škole, roditeljima učenika na poslovima odgoja i obrazovanja,

f) učestvuje u radu stručnih organa škole radi unapređivanja rada škole i

g) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata škole i godišnjeg programa rada škole.

(3) Nastavnici i stručni saradnici dužni su da preduzimaju mjere zaštite prava djeteta te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom, odmah obavijeste nadležne službe.

Član 73.

(Profil i stručna sprema nastavnika)

(1) Nastavnik u osnovnoj školi je lice koje realizira nastavni plan i program i kojem je prvenstveni zadatak odgoj i obrazovanje učenika.

(2) Nastavu u osnovnoj školi izvode lica sa završenim najmanje VI stepenom stručne sprema kao i lica sa završenim najmanje I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa odgovarajućeg smijera.

(3) Profil i stručna sprema nastavnika u osnovnoj školi utvrđuje se nastavnim planom i programom za svaki predmet pojedinačno, u zavisnosti od vrste i tipa osnovne škole, a profil i stručna sprema svih ostalih radnika utvrđuju se Pedagoškim standardima i normativima.

(4) Stručnim saradnicima u osnovnoj školi smatraju se: pedagog, psiholog, pedagog-psiholog, bibliotekar odnosno viši knjižničar, socijalni radnik i defektolog. Broj stručnih saradnika, profil i stručna sprema, kao i uslovi obavljanja njihovih poslova u osnovnoj školi utvrđuju se pedagoškim standardima.

(5) Broj ostalih radnika u školi, profil i stručna sprema, kao i uslovi obavljanja njihovih poslova u osnovnoj školi utvrđuju se Pedagoškim standardima.

Član 74.

(Prijem u radni odnos)

(1) Nastavnici i stručni saradnici biraju se na osnovu konkursa koji raspisuje školski odbor osnovne škole, a na osnovu kriterija za prijem nastavnika i stručnih saradnika koje donosi Ministarstvo.

(2) Nastavnici i stručni saradnici mogu biti angažovani na određeni vremenski period i bez javnog konkursa u skladu sa Zakonom o radu.

(3) Nastavnici ili stručni saradnici koji nemaju propisane kvalifikacije mogu biti angažovani u školi na određeno vrijeme u skladu sa Zakonom o radu pod uslovom da se na javni konkurs nije prijavio kandidat koji ispunjava uslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(4) Zbog specifičnosti obrazovne djelatnosti, škola može angažovati nastavnika-spoljnog saradnika na ugovor o izvođenju časova nastave, s tim da se isti može obnavljati najduže do kraja školske godine.

(5) Status radnika u školama za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u odnosu na ugovor o radu na neodređeno vrijeme, koji su zaključili sa poslodavcem, biće definisan pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 75.

(Ljekarski pregled)

(1) Svi radnici osnovne škole moraju biti ljekarski pregledani do početka nastave za tu školsku godinu.

(2) Sadržaj i način periodičnog ljekarskog pregleda utvrđuje Ministarstvo u saradnji sa nadležnim Ministarstvom za oblast zdravstva, a obavljace se u nadležnim zdravstvenim ustanovama.

(3) Troškovi ljekarskog pregleda padaju na teret osnivača.

(4) Lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti, ili je prema nalazu stručnog ljekara postalo ovisnik o alkoholu ili drogama ne može raditi u osnovnoj školi.

(5) Lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje, s obzirom na prirodu tog krivičnog djela, takvo lice čini nesigurnom ili na drugi način nepodobnom za rad s djecom, neće biti imenovano za nastavnika, odnosno uposlenu u školi.

(6) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik ili drugi radnik škole obolio od zarazne bolesti ili ima ozbiljne psihičke poremećaje, da je alkoholičar ili narkoman ili ima ozbiljne poremećaje u ponašanju, biće udaljen iz procesa rada i upućen na liječenje.

(7) Pravilima škole bliže se određuje postupak prema licu i njegov daljnji radni status.

Član 76.

(Raspored radnog vremena)

(1) Pravilima osnovne škole i godišnjim programom rada škole utvrđuje se raspored radnog vremena nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u okviru 40-satne radne sedmice i korištenje godišnjeg odmora, u skladu sa Pedagoškim standardima.

(2) Nastavnik u okviru 40-satne radne sedmice može imati najviše 25 časova svih vrsta i oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada koji se ostvaruju u osnovnoj školi.

(3) Izuzetno, nastavnik može, najduže za jedno polugodište, pod uslovima utvrđenim pravilima škole, imati do 30 časova sedmično neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa učenicima, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(4) Dnevno opterećenje nastavnika ne može biti duže od šest časova, a niti kraće od dva časa neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa učenicima.

(5) Norma časova u nastavi utvrđuje se Pedagoškim standardima.

Član 77.

(Godišnji odmor)

(1) Nastavnici i stručni saradnici koriste godišnji odmor u vrijeme ljetnog raspusta učenika, koji traje najmanje 30 radnih dana, a ostali radnici u skladu sa Zakonom o radu, ovim Zakonom, kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu škole.

(2) Nastavnici i stručni saradnici koji zbog bolovanja i drugih opravdanih razloga ne iskoriste godišnji odmor u vremenu utvrđenom stavom (1) ovog člana mogu koristiti godišnji odmor do 30. juna naredne godine, a po mogućnosti u toku zimskog odmora učenika.

(3) Dužina korištenja godišnjeg odmora nastavnika i stručnih saradnika bliže se uređuje pravilnikom o radu škole.

Član 78.

(Prava i dužnosti nastavnika i stručnih saradnika)

(1) Pravo i obaveza nastavnika je da organizuju i obavljaju neposredan odgojno-obrazovni rad, prate, podstiču i pomažu razvoj učenika, stalno se stručno usavršavaju i izvršavaju druge zadatke utvrđene ovim Zakonom i aktima škole.

(2) Konceptiju stručnog usavršavanja nastavnika iz prethodnog stava ovog člana utvrđuje Pedagoški zavod.

(3) Nastavnik u osnovnoj školi je samostalan u izvođenju nastave, izboru oblika i metoda rada, u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima.

(4) Nastavnik ima obavezu da se priprema za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada za čas, odnosno nastavnu jedinicu, kao i druge oblike odgojno-obrazovnog rada.

(5) Nastavnici i stručni saradnici obavezni su da se stručno usavršavaju i kontinuirano edukuju u toku cijelog radnog vijeka, s ciljem kvalitetnog praćenja, podsticanja i pomaganja u obrazovanju i razvoju učenika i obavljanja drugih poslova utvrđenih relevantnim propisima.

(6) Nastavnik nema pravo obavljati instrukcije uz nadoknadu za učenike kojima izvodi nastavu.

Član 79.

(Ocjenjivanje)

- (1) Rad nastavnika i stručnih saradnika ocjenjuje se jednom u dvije godine ocjenama: naročito se ističe, ističe se, dobar, zadovoljava i ne zadovoljava.
- (2) Rezultati ocjenjivanja rada nastavnika i stručnih saradnika u osnovnoj školi omogućavaju sticanje zvanja i napredovanje nastavnika i stručnih saradnika pod odgovarajućim uslovima.
- (3) Nastavnici mogu steći zvanja mentora, savjetnika i višeg savjetnika.
- (4) Stručni saradnici mogu steći zvanja samostalni stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savjetnik.
- (5) Ocjenjivanje nastavnika i stručnih saradnika vrši direktor škole na osnovu mišljenja Pedagoškog zavoda i kontinuiranog praćenja rada nastavnika.
- (6) Ukoliko se nastavnici i stručni saradnici ne pripremaju za rad i stručno ne usavršavaju u skladu sa ovim Zakonom, ocjenjuju se ocjenom „ne zadovoljava”.
- (7) Nastavnik i stručni saradnik koji bude dva puta ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava” ne može više raditi u nastavi.
- (8) Lice na koje se primjenjuje stav 7. ovoga člana može uputiti zahtjev Ministarstvu za povratak u nastavu. Ministarstvo može dozvoliti povratak tog lica u nastavu uzevši u obzir relevantne činjenice navedene u zahtjevu.
- (9) Nastavnik i stručni saradnik ima pravo žalbe na dobijenu ocjenu i ocjenjivanje školskom odboru, Ministarstvu te nadležnom sudu.
- (10) Bliže propise o ocjenjivanju i napredovanju nastavnika i stručnih saradnika i sticanja zvanja donosi Ministarstvo.
- (11) U slučaju prestanka prava nastavnika da obavlja neposredni odgojno-obrazovni rad, osnovna škola može takvog nastavnika rasporediti na druge poslove odnosno radne zadatke, koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.
- (12) Kada nastavnik kome je prestalo pravo da izvodi nastavu ne bude raspoređen na druge poslove, ostvarivaće svoja prava shodno Zakonu o radu.
- (13) Rad radnika u administrativno-tehničkoj službi se ocjenjuje svake godine u skladu sa pravilima škole.

Član 80.

(Pripravnik)

- (1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u školi u zanimanju za koje se školovalo, radi stručnog osposobljavanja za samostalni rad.
- (2) Stručno osposobljavanje za samostalan odgojno-obrazovni rad lica angažovanih na poslovima nastavnika i stručnog saradnika iz stava (1) ovog člana traje devet mjeseci, a najviše dvije godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, odnosno rada u osnovnoj školi, a stručnom ispitu dužni su pristupiti u prvom terminu određenom za polaganje stručnog ispita.
- (3) Pripravniku koji ne položi stručni ispit u roku prestaje radni odnos u školi.
- (4) Stručno osposobljavanje za samostalan rad na poslovima sekretara škole, bibliotekara i drugih radnika traje dvanaest mjeseci.
- (5) U toku osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad, licima iz stavova (1), (2) i (4) ovog člana, za puno radno vrijeme, pripada plata u iznosu 80% plate radnog mjesta za koje se osposobljava.

Član 81.

(Osposobljavanje pripravnika i volontera za samostalan rad)

- (1) Škola može primiti lice na stručno usavršavanje za osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad) u skladu sa zakonom.
- (2) Nastavničko vijeće škole utvrđuje program osposobljavanja za samostalan rad i imenuje mentora licu iz stavova (1) i (2) člana 80. ovog Zakona i stava (1) ovog člana.
- (3) Verifikovanje nastave nastavnika, stručnog saradnika i saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.
- (4) Do momenta sticanja uslova za samostalan odgojno-obrazovni rad, nastavnik, stručni saradnik ili saradnik radi po instrukcijama i pod nadzorom mentora.
- (5) Stručni ispit se polaže pred stručnom komisijom koju imenuje Ministarstvo.
- (6) Način osposobljavanja za samostalni rad, sastav komisije pred kojom se polaže stručni ispit, sadržaj ispita, način odobravanja polaganja ispita, izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, kao i vođenje evidencije, bliže se regulišu propisima koje donosi Ministarstvo.

VIII. STRUČNI NADZOR

Član 82.

(Stručni nadzor)

(1) Stručni nadzor se vrši nad organizacijom, izvođenjem nastave i drugim oblicima odgojno-obrazovnog rada, radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u svim osnovnim školama radi kontinuiranog unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.

(2) Stručni nadzor, pored ostalog, obuhvata:

- a) praćenje primjene i realizacije nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka odgojno-obrazovnog rada,
- b) praćenje, proučavanje i analizu sistema obrazovanja i odgoja i predlaganje mjera za njegovo unapređenje i razvoj,
- c) praćenje i unapređivanje nastavne tehnike i tehnologije i organizovanje obučavanja i usavršavanja nastavnika i saradnika za primjenu novih nastavnih sredstava i nove tehnologije,
- d) praćenje rada nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi, kao i rada direktora i pomoćnika direktora osnovne škole,
- e) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizaciji odgojno-obrazovnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika.

(3) Stručni nadzor vrši Pedagoški zavod.

(4) Izuzetno, za nastavni predmet vjeronauke stručni nadzor vrše Pedagoški zavod i vjerska zajednica.

(5) Osnovna škola dužna je da omogući nesmetano obavljanje stručnog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi.

Član 83.

(Izvještaj o stručnom nadzoru)

- (1) O obavljenom stručnom nadzoru podnosi se izvještaj Ministarstvu, školskom odboru i nastavničkom vijeću osnovne škole.
- (2) Vršenje stručnog nadzora bliže se reguliše propisom koji donosi Ministarstvo.

IX. ŠKOLSKI ORGANI I TIJELA

Član 84.

(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

Organ upravljanja u osnovnoj školi je školski odbor, a organ rukovođenja je direktor osnovne škole.

Član 85.

(Školski odbor)

- (1) Osnovnom školom upravlja školski odbor koji ima pet članova.
- (2) Predsjednika i članove školskog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona.
- (3) Školski odbor je odgovoran za utvrđivanje i provođenje politike škole, generalno rukovođenje radom škole i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.
- (4) Dva člana školskog odbora biraju se iz reda radnika škole, jedan iz reda roditelja, odnosno staratelja učenika, jedan iz reda lokalne zajednice na prijedlog te zajednice, a jednog člana bira Vlada Kantona.
- (5) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice,
- (6) Vršenje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade. Po isteku jednog mandata člana odbora od četiri godine, moguć je reizbor na samo još jedan mandat.

(7) Direktor, pomoćnik direktora i predsjednik sindikalne podružnice škole ne mogu biti imenovani u školski odbor škole.

Član 86.

(Privremeni školski odbor)

(1) Osnivač škole, odnosno Vlada Kantona, može razriješiti predsjednika ili člana školskog odbora i prije isteka vremena na koje je imenovan ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima predviđenim pravilima škole.

(2) Ukoliko školski odbor ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti, Ministarstvo će pokrenuti postupak razrješenja članova postojećeg i imenovanja članova privremenog školskog odbora

(3) Privremeni školski odbor imenuje se i u slučaju kada se školski odbor ne može konstituisati u skladu sa ovim Zakonom ili kada se postupak koji prethodi imenovanju ne okonča u zakonom utvrđenom roku.

(4) Mandat privremenog školskog odbora traje najviše tri mjeseca i isti se ne može ponoviti.

Član 87.

(Nadležnost školskog odbora)

Školski odbor škole, pored poslova utvrđenih u ovom Zakonu, obavlja i sljedeće poslove:

a) vrši izbor nastavnika i stručnih saradnika,

b) odlučuje o prestanku prava nastavnika, stručnih saradnika i saradnika na dalji odgojno-obrazovni rad,

c) donosi odluke o broju, organizovanju i ukidanju odjeljenja osnovne škole,

- d) razmatra ostvarenje godišnjeg programa rada i realizaciju nastavnog plana i programa,
- e) usvaja izvještaje o finansijskom poslovanju,
- f) odlučuje o prigovoru roditelja, odnosno staratelja učenika na rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika,
- g) razmatra odluke i preporuke nastavničkog vijeća i sindikata i vijeća radnika o preduzetim mjerama,
- h) odlučuje o prigovorima i žalbama radnika,
- i) vrši i druge poslove utvrđene aktima škole.

Član 88.

(Direktor)

- (1) Osnovnom školom rukovodi direktor.
- (2) Školski odbor škole raspisuje konkurs za direktora škole, koji se objavljuje u dnevnom listu.
- (3) Direktor škole imenuje se na period od četiri godine.
- (4) Isto lice može biti imenovano za direktora škole, čiji je osnivač Skupština Kantona, najviše dva puta uzastopno u istoj školi.
- (5) Za direktora škole može biti imenovano lice, koje, pored opštih uslova, ispunjava i uslove:
 - a) za nastavnika ili pedagoga škole,
 - b) ima odgovarajući nivo obrazovanja – visoka stručna sprema najmanje VII stepena stručne spreme, odnosno najmanje I ciklus Bolonjskog visokoobrazovnog procesa i stručno zvanje u određenoj oblasti,
 - c) ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima nastavnika ili pedagoga škole poslije sticanja odgovarajuće stručne spreme potrebne za imenovanje direktora,
 - d) ima zvanje najmanje nastavnik mentor, odnosno samostalni stručni saradnik.
 - e) ističe se organizacionim sposobnostima.
- (6) Konkurs za direktora osnovne škole sadrži odgovarajuće uslove iz prethodnog stava, trajanje konkursa, postupak i trajanje izbora kandidata i način obavještanja kandidata o rezultatima konkursa.
- (7) Kandidat za direktora osnovne škole, uz prijavu na konkurs, dostavlja i svoj program rada i razvoja škole za period na koji se imenuje.

(8) Nakon provedene procedure konkursa, školski odbor, na osnovu pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda i saglasnosti Ministarstva, sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa.

Član 89.

(Smetnje za imenovanje direktora škole)

Za direktora škole ne može biti imenovano lice:

- a) protiv kojeg se vodi krivični postupak,
- b) na koje se odnosi član IX.(1). Ustava Bosne i Hercegovine,
- c) koje je član ili obavlja poslove u organima političkih stranaka ili fondacijama koje su povezane sa političkim strankama,
- d) koje ima direktan finansijski ili drugi lični interes u školi u kojoj se kandiduje koji bi mogao dovesti do sukoba interesa sa njegovom dužnošću direktora,
- e) koje obavlja dužnost predsjednika ili člana upravnog odbora druge javne ustanove koja se finansira iz Budžeta osnivača,
- f) kojem je u posljednje tri godine prije dana objavljivanja oglasa bio otkazan ugovor o radu zbog disciplinske odgovornosti ili kojem je u istom periodu izrečena disciplinska mjera otpusta iz državne službe.
- g) koje je zbog svoje krivice bilo razrješeno dužnosti direktora neke od obrazovno-odgojnih ustanova u posljednjih deset godina.

Član 90.

(Izbor i imenovanje direktora škole)

(1) Direktora osnovne škole, koja ima status javne ustanove, biraju neposrednim tajnim izborima roditelji, staratelji i radnici škole.

(2) Školski odbor za direktora škole imenuje onog kandidata koji je dobio najveći broj glasova birača koji su izašli na izbore.

(3) U slučaju da dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, organizovaće se drugi krug izbora za kandidate sa istim brojem glasova u roku od sedam dana od dana održanih izbora.

(4) Ako se na konkurs prijavio samo jedan kandidat koji ispunjava uslove konkursa i koji je dobio pozitivno stručno mišljenje Pedagoškog zavoda i saglasnost Ministarstva, školski odbor će imenovati tog kandidata za direktora škole bez provođenja izbora.

(5) Radniku koji je imenovan za direktora osnovne škole škola u kojoj je bio zaposlen dužna je, na njegov zahtjev, obezbijediti mirovanje njegovih prava i obaveza iz radnog odnosa, a najduže 4 godine od dana imenovanja.

(6) Postupak i procedura izbora direktora osnovne škole uređuje se posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

(7) Kriterije na osnovu kojih Pedagoški zavod daje mišljenje, Ministarstvo saglasnost, a školski odbor utvrđuje listu kandidata za direktora škole, donosi Ministarstvo uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 91.

(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ukoliko procedura imenovanja direktora nije okončana do isteka mandata, školski odbor će, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda nastavnog osoblja ili pedagoga škole.

(2) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

(3) Vršilac dužnosti direktora rukovodi osnovnom školom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci.

Član 92.

(Nadležnost direktora)

Direktor škole obavlja sljedeće poslove:

- a) rukovodi radom škole;
- b) zastupa i predstavlja školu prema trećim licima i odgovara za zakonitost rada škole;
- c) predlaže program odgojnog - obrazovno rada i preduzima odgovarajuće mjere za njihovu realizaciju;
- d) odlučuje o raspoređivanju radnika škole na određene poslove i zadatke te utvrđuje ocjenu o njihovom radu, u skladu sa opštim aktima škole;

- e) prima u radni odnos ostale radnike
- f) podnosi Ministarstvu, Pedagoškom zavodu i školskom odboru izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada u školi;
- g) realizuje nastavu ili druge oblike neposrednog odgojno obrazovnog rada u skladu sa nastavnim planom i programom u obimu utvrđenom godišnjim programom rada škole;
- h) odgovara školskom odboru za svoj rad i rezultate rada škole;
- i) izvršava odluke stručnih organa i organa upravljanja;
- j) predlaže pravilnik o unutrašnjoj organizaciji škole i druge opšte akate škole;
- k) odlučuje o pravima i obavezama radnika iz radnog odnosa u školi;
- l) podnosi polugodišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole po vrstama troškova i izvorima sredstava,
- lj) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

Član 93.

(Ocjena rada direktora)

- (1) Rad direktora škole ocjenjuje Pedagoški zavod. Bliži propis o ocjenjivanju rada direktora škole donosi Ministarstvo na prijedlog Pedagoškog zavoda.
- (2) Ukoliko je rad direktora škole nakon isteka mandata, a po raspoređivanju na poslove nastavnika ili pedagoga, ocijenjen naročito uspješnim, stiče više stručno zvanje.

Član 94.

(Razrješenje direktora)

- (1) Školski odbor može razriješiti direktora škole koja ima status javne ustanove ili se finansira iz Budžeta Kantona i prije isteka vremena na koje je imenovan:
 - a) na zahtjev direktora,
 - b) ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada škole,
 - c) ako organizacija rada škole nije usklađena sa Pedagoškim standardima,
 - d) ako ne predloži finansijski plan na vrijeme u skladu sa smjernicama za izradu finansijskog plana koji donosi Vlada Kantona,
 - e) ako ne sprovodi odluke Ministarstva, Vlade Kantona i osnivača,
 - f) ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole,
 - g) ako prikuplja sredstva i raspolaže istim suprotno odredbama propisa o mjerilima za korištenje prihoda budžetskih korisnika iz oblasti osnovnog obrazovanja,
 - h) ako ne obustavi od izvršenja akt školskog odbora koji je u suprotnosti sa Ustavom ili zakonom kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi,
 - i) ako se izvrši imenovanje suprotno odredbama ovog Zakona,
 - j) ako ispunjava zakonske uslove za prestanak ugovora o radu,

k) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom ili pravilima škole.

(2) Ukoliko školski odbor ne razriješi direktora, a Ministarstvo procijeni, na osnovu izvještaja inspektora, da su se stekli uslovi za razrješenje iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo je dužno predložiti Vladi Kantona raspuštanje školskog odbora i imenovanje privremenog školskog odbora.

Član 95.

(Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora)

(1) Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora u postupku utvrđivanja odgovornosti iz razloga utvrđenih članom 98. stav (1), od tačke b) do tačke j), može dati osnivač, Ministarstvo ili najmanje tri člana školskog odbora.

(2) Školski odbor može donijeti odluku o prijevremenom razrješenju direktora do okončanja postupka utvrđivanja odgovornosti i uz saglasnost osnivača privatne škole, odnosno uz saglasnost Ministarstva za školu u statusu javne ustanove.

Član 96.

(Pomoćnik direktora)

(1) Osnovna škola, u skladu sa Pedagoškim standardima, može na poslovima rukovođenja, opštim aktom, utvrditi poslove pomoćnika direktora.

(2) Izbor pomoćnika direktora vrši školski odbor, na prijedlog direktora, i uz saglasnost Ministarstva.

(3) Postupak izbora pomoćnika direktora, njegova ovlaštenja i dužnosti utvrđuju se pravilima škole. Isto lice može biti ponovo imenovano za pomoćnika direktora osnovne škole na još jedan uzastopni mandat.

X. STRUČNI ORGANI ŠKOLE

Član 97.

(Stručni organi škole)

U osnovnoj školi obrazuju se stručni organi:

- a) nastavničko vijeće koje sačinjavaju direktor, pomoćnik direktora, nastavnici i stručni saradnici škole,
- b) odjeljensko vijeće koje sačinjavaju nastavnici odjeljenja,
- c) stručni aktivni nastavnika određenih nastavnih oblasti.

Član 98.

(Nadležnosti nastavničkog vijeća)

- (1) Radom nastavničkog vijeća rukovodi direktor osnovne škole.
- (2) Nastavničko vijeće obavlja sljedeće poslove:
 - a) donosi odluke o realizaciji odgojno-obrazovnog rada,
 - b) prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
 - c) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature,
 - d) utvrđuje prijedlog i razmatra realizaciju godišnjeg programa rada škole, program stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika, program rada stručnih organa i komisija,
 - e) vrši izbor oblika nastave i saglasno tome vrši raspored učenika i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno vrši raspored rada u radnoj sedmici,
 - f) analizira uspjeh učenika i rad odjeljenskih vijeća,
 - g) određuje rukovodioce odjeljenskih vijeća i stručnih aktiva,
 - h) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada,
 - i) imenuje komisije za polaganje ispita,
 - j) razmatra izvještaj o polaganju ispita,
 - k) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom nadzoru,
 - l) preduzima odgovarajuće mjere i stara se o izvršenju tih mjera,
 - m) odobrava učeniku završavanje dva razreda u toku jedne školske godine,

- n) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika,
- o) stara se o zajednici učenika škole,
- p) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke,
- q) imenuje komisiju za upis učenika,
- r) donosi odluku o prihvatanju plana stažiranja i imenuje mentora pripravniku i volonteru
- s) usvaja izvještaj mentora o realizaciji plana stažiranja pripravnika i volontera,
- t) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktima škole.

Član 99.

(Nadležnost odjeljskog vijeća)

- (1) Radom odjeljskog vijeća rukovodi razrednik.
- (2) Odjeljsko vijeće obavlja sljedeće poslove:
 - a) analizira uspjeh učenika i rad nastavnika u odjeljenju,
 - b) prati razvoj učenika,
 - c) neposredno učestvuje u profesionalnoj orijentaciji učenika,
 - d) odlučuje o programima za nadarene učenike, za učenike koji zaostaju u napredovanju i oblicima nastave koji će se primjenjivati u razredu u cjelini, ili za pojedinačne grupe učenika, ili učenike pojedinačno,
 - e) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
 - f) utvrđuje, u predmetnoj nastavi, zaključne ocjene učenika,
 - g) analizira rad nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada,
 - h) donosi i izriče stimulatивne i pedagoške mjere
 - i) vrši i druge poslove utvrđene Zakonom i aktima škole.

Član 100.

(Stručni aktiv)

- (1) U osnovnoj školi obrazuju se stručni aktivni, čiji su članovi nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik stručnog aktiva.
- (3) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:
 - a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređenje,
 - b) predlaže izmjene nastavnog plana i programa u skladu sa tehnološkim razvojem i dostignućima u toj oblasti,
 - c) daje prijedlog direktoru u vezi sa podjelom predmeta na nastavnike,
 - d) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika,
 - e) aktivno učestvuje u radu asocijacije stručnih aktiva osnovnih škola iz iste nastavne oblasti,
 - f) radi na usavršavanju i ujednačavanju kriterija za ocjenjivanje rezultata rada učenika.
- (4) Način rada stručnih organa reguliše se poslovníkom o radu stručnih organa škole.
- (5) Koordinaciju rada kantonalnih stručnih aktiva vrši Pedagoški zavod.

XI. POTREBE I INTERESI KANTONA U OSNOVNOM OBRAZOVANJU I ODGOJU

Član 101.

(Potrebe i interesi Kantona)

Potrebe i interesi Kantona u osnovnom odgoju i obrazovanju, u smislu ovog Zakona, su:

- a) odgoj i osnovno obrazovanje školskih obveznika u redovnim osnovnim školama,
- b) odgoj i osnovno obrazovanje školskih obveznika u specijalnim osnovnim školama i specijalnim odjeljenjima,
- c) osnovno obrazovanje i odgoj učenika u paralelnim osnovnim školama,
- d) dodatno obrazovanje nadarenih učenika u redovnim osnovnim školama, paralelnim osnovnim školama, odnosno odjeljenjima tog obrazovanja u redovnim školama,
- e) stručno usavršavanje nastavnika,
- f) izdavanje udžbenika, priručnika i druge stručne literature za potrebe osnovne škole.

Član 102.

(Finansiranje rada osnovnih škole)

(1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje škole, njen rad u skladu sa standardima za škole, a naročito osigurava finansiranje sljedećeg:

- a) plate nastavnika, stručnih saradnika i saradnika i drugih radnika,
- b) njihovo stručno usavršavanje i obuku,
- c) obrazovanje djece sa posebnim potrebama,
- d) školska takmičenja,
- e) rad eksperimentalne škole i vježbaonice,
- h) održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila.

(2) Rad osnovnih škola finansira se na sljedeći način:

- a) škola čiji je osnivač Skupština Kantona, finansira se iz Budžeta Kantona
- b) škola čiji je osnivač domaće i/ili strano fizičko ili pravno lice, finansira se iz sredstava osnivača.
- c) škola čiji je osnivač domaće ili strano fizičko ili pravno lice, a za čijim radom je Skupština Kantona iskazala javni interes, finansira se iz Budžeta Kantona i sredstava osnivača.

(3) Finansiranje škola iz stava (2) tačke c) se vrši na osnovu ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima osnivača.

(4) Škola stiče sredstva za rad od naknade za obavljanje intelektualnih, obrazovnih i drugih usluga, od ličnog učešća korisnika usluga, prodajom materijalnih dobara i iz drugih izvora, pod uslovima određenim zakonom ili aktom o osnivanju škole. Škola može sticati prihod i prodajom proizvoda koje učenici proizvedu.

(5) Novac ili sredstva stečena na način iz stava (4), ovog člana, se zasebno evidentiraju i koriste za finansiranje poboljšanja standarda nastavnika i učenika, stručno usavršavanje radnika škole u organizaciji Pedagoškog zavoda ili Ministarstva, opremanja učionica, održavanja školskog prostora, kupovinu opreme i učila i sl.

Član 103.

(Zaštita imovinskih interesa)

Imovinske interese škole čiji je osnivač ili suosnivač Skupština Kantona u postupcima pred sudom ili drugim nadležnim organom zastupa Kantonalno pravobranilaštvo.

XII. KAZNENE ODREDBE

Član 104.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kazniće se za prekršaj osnovna škola ako:

a) otpočne sa radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo (član 16. stav 1.)

- b) izda svjedočanstvo ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (član 16 stav 8.)
- c) izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ (član 24. stav 5.)
- d) bez odluke organa uprave nadležnog za obrazovanje prekine nastavu (član 31. stav 1.)
- e) se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrio nadležni organ (član 39. stav 1.)
- f) ne upiše djecu sa svog upisnog područja u predviđenom roku (član 46. stav 1.)
- g) izvještaj o upisu ne dostavi nadležnim organima u propisanom roku (član 51. stav 1.)
- h) ne uputi učenika na komisiju, najkasnije do kraja školske godine, u tekućoj godini, kada kod njega nastupe promjene koje zahtjevaju prijelaz iz specijalne u redovnu ili iz redovne u specijalnu osnovnu školu (član 52.)
- i) ne upiše učenika koji je doselio na upisno područje škole, na osnovu prevodnice koju popunjava škola iz koje je došao (član 54.)
- j) obavi ispite suprotno propisima (član 55. i 59.)

Za prekršaje iz prethodnog stava ovog člana kazniće se i odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 400 do 1.000 KM.

Član 105.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kazniće se za prekršaj osnovna škola ako:

- a) učenici imaju više od nastavnim planom i programom predviđenih časova u toku jedne nastavne sedmice, odnosno u toku jednog dana (član 29. stav 4.)
- b) ne produži nastavu kada nije realizovani godišnji fond nastavnih časova i realizovani programski sadržaji (član 32. stav 2.)

c) cne donese godišnji program rada za tekuću školsku godinu u predviđenom roku, odnosno ne pribavi pismenu saglasnost na godišnji program rada škole (član 33.)

d) ne vrši redovno ocjenjivanje učenika na način utvrđen ovim Zakonom (član 56. stav 1.)

e) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (član 68. stav 1.)

f) ne organizuje ljekarski sistematski pregled radnika prije početka školske godine (član 75. stav 1.)

g) ne izvrši vrednovanje rada nastavnika i stručnih saradnika u predviđenom roku (član 79. stav 1.)

Za prekršaje iz prethodnog stava kazniće se odgovorno lice u osnovnoj školi novčanom kaznom od 300 do 800 KM.

Član 106.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kazniće se za prekršaj roditelj, odnosno staratelj ako ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu (član 70. stav 10.)

Ukoliko ni poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u osnovnu školu, odnosno ako dijete ne pohađa nastavu, kazne se ponavljaju, a škola je obavezna obavijestiti Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, izbjegla i raseljena lica Kantona, radi poduzimanja aktivnosti iz njihove nadležnosti.

XIII. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA

Član 107.

(Nadzor nad radom škole)

(1) Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad radom ustanova osnovnog obrazovanja vrši kantonalna inspekcija za obrazovanje.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

(1) Osnovne škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i akta u skladu s odredbama ovog Zakona, u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu.

(2) Ministarstvo će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise koji su definisani ovim Zakonom.

(3) Pedagoški zavod će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise koji su definisani ovim Zakonom.

(4) Do donošenja propisa iz ovog člana, primjenjivaće se dosadašnji propisi ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 109.

(1) Ministarstvo će donijeti sljedeće podzakonske akte:

a) Nastavne planove i programe iz člana 24. ovog Zakona,

b) Pedagoške standarde i normative iz člana 12. ovog Zakona.

(2) Nastavni planovi i programi, Pedagoški standardi i odgovarajući normativi za osnovne redovne i osnovne specijalne škole iz prethodnog stava ovog člana primjenjuju se od I do IX razreda osnovne škole.

(3) Do donošenja akata iz ovog člana, primjenjivaće se dosadašnji propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 110.

(Mandat članova školskog odbora i direktora)

(1) Mandat članova školskog odbora zatečenih na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog Zakona traje do isteka mandata na koji su izabrani.

(2) Mandat direktora škole zatečenog na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog Zakona traje do isteka mandata na koji je izabran.

Član 111.

(Zadržavanje prava i obaveze osnivača)

Skupština Kantona zadržava prava i obaveze osnivača prema postojećim školama, koje imaju status javne ustanove, preuzeta ranijim propisima.

Član 112.

(Prestanak važnosti ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog Zakona, odnosno početkom njegove primjene, prestaje se primjenjivati Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, broj: 5/04, 6/09 i 1/15), kao i svi podzakonski akti doneseni na osnovu navedenog Zakona.

Član 113.

(Stupanje na snagu Zakona)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”.

Broj: 01-02-317/16

PREDSJEDAVAJUĆA SKUPŠTINE

25. aprila 2016. godine
G o r a ž d e

Aida Obuća